

Тільки в такому випадку вони можуть бути своєрідним збудженням бажання дітей грати, співати, акомпанувати собі на музичних інструментах. Творити особистість, виховуючи дітей, труд благородний і творчий. Здобутками його визнається майбутнє людини та людства.

Враховуючи найбільш загальні висновки щодо гуманізації шкільного життя засобами залучення школярів до ансамблю ложкарів, можна сформуувати головні невирішені завдання:

- **учбові заклади повинні більш ґрунтовно готувати вчителів-вихователів, які б мали гуманну позицію по відношенню до школярів, уміли створити доброзичливий мікроклімат у колективі, володіти професійно-педагогічною майстерністю, мати відповідні знання з історії культури українського народу та високий рівень власної національної самосвідомості;**
- **ансамблі ложкарів мають бути найбільш ефективним засобом розвитку пізнавальних, музикальних, трудових, творчих інтересів школярів.**

Д.Т. Федоренко, І.Ф. Липиш

Гуманістичне виховання учнів початкових класів засобами масових гуртків технічної творчості

Як відомо гуманістичне виховання здійснюється в процесі індивідуальної, групової і колективної діяльності учнів початкових класів, що реалізуються в ході класної і позакласної навчально-виховної діяльності. Однаковою мірою це стосується і гурткової роботи і особливо об'єднань за інтересами з проблем технічної творчості.

Одначе, специфіка роботи гуртків технічної творчості в початкових класах передбачає різні види діяльності від індивідуальної, що є домінуючою, до масових заходів, так необхідних для формування гуманістичних початків особистості молодших школярів.

Масові заходи розвивають зацікавленість учнів результатами своєї пошукової і творчої праці, спонукають краді бажання, формують стійкі почуття потреби займатися і вдосконалювати свою технічну майстерність, закладають світоглядні переконання і навіть норми майбутнього життя. Крім того, масові заходи гуртківців технічної творчості формують і створюють масовий психолого-педагогічний настрій, атмосферу творчого суперництва, заохочують і спонукають до пошуків, творчості, нових відкриттів.

До найбільш важливих і масових заходів гуртків технічної творчості варто віднести змагання юних моделістів чи авторів механічних (рухомих, діючих) іграшок за мотивами народної творчості, промислу і ремесел; тематичні виставки дитячих робіт (разові та постійно діючі), тематичні виставки "на замовлення" (наприклад, "Українські іграшки середньої Наддніпрянщини", "Річові іграшки Полісся", "Гончарні іграшки та моделі" та ін.); тематичні екскурсії до деревообробних цехів, гончарних артілей, авіамоделельних гуртків старшокласників, до гуртків морського моделювання, до майстерень народної чеканки, інтиланки тощо; огляди досягнень технічної творчості (тематичні, часові, досягнення певної галузі в історичному плані та под.); конкурси, тематичні вечори, зустрічі із старшими гуртківцями, зльоти юних конструкторів та ряд інших.

Масові заходи повинні готуватися ретельно і глибинно, адже при демонстрації будь-яких досягнень значній кількості глядачів простежуються найменші і найтонші прорахунки, недоліки і недоробки. Перш за все кожен масовий захід повинен мати оформлення, відповідне до тематики, досягнень української етнопедагогіки, потреб пропаганди народного мистецтва, художньої творчості, народних промислів та ремесел, українського розпису тощо. Бажано, щоб у оформленні масового заходу брали участь і старші гуртківці, що мають багатий досвід творчої діяльності, а значить і успіхи; щоб заходи рясніли дитячими проробками, тематичними виставками, щоб в оформленні наявними були зразки народного розпису, а самі заходи супроводжувалися б записами українських народних пісень, виступами шкільних та класних фольклорно-етнографічних ансамблів, відтвореного давнього Вертепу (з діючими ляльками, виготовленими гуртківцями) та под.

Такий комплексний підхід до організації і проведення масових заходів гуртківців технічної творчості спонукає і батьків учнів взяти безпосередню участь у оформленні і проведенні таких педагогічних дійств, візьмуть на себе певну частку навантаження у підготовці та проведенні виставки-продажу і аукціону поробок гуртківців. Аукціон і виставка-продаж доцільні наприкінці масового заходу, як його вінець, як підведення підсумків таких значних педагогічних зусиль і витрат.

Кошти від виставки-продажу і аукціону оргкомітет заходу витрачає на заохочення кращих гуртківців, для придбання дефіцитних матеріалів тощо.

Не слід забувати, що при втраті інституту шефської допомоги школам, масові заходи гуртківців технічної творчості найбільш результативними і ефективними будуть лише при добре поставленому спонсорському забезпеченні уст

видів педагогічної діяльності, про що варто сповістити громадськість через органи масової інформації та поширеної реклами їх благодійництва.

В.І. Лукаш

Деякі напрямки гуманістичного виховання

Гуманізм у вихованні - це певна світоглядна позиція, яка в центрі буття ставить людину. Тому все в світі набуває значення, смислу і цінності лише у співставленні з нею, реалізується навколо неї.

Побудова виховного процесу на таких засадах вимагає дослідження гуманізму одночасно і як засобу, і як методу виховання. Істинно людську мораль неможливо розглянути як таку, що формується лише за допомогою наслідування, навчання, а тим більше примусу. Навісне добро - не добро в справжньому розумінні цього слова. Всяка поведінка особистості лише тоді моральна, коли вона є результатом свідомої волі та переконання.

Гуманістично орієнтована особистість сенс свого життя вбачає у постійному творінні загальнолюдських моральних вчинків як практичному втіленні підходящих моральних якостей. Така дійова відкритість до світу людей має перетворитись у стійку потребу, що випливає з основного принципу, згідно якого недопустимо тримати закритими в собі інтелектуальні і духовні цінності. Натомість проголошується морально значуща і відповідально активна позиція особистості як творця істини, добра і краси. Гуманізм у вихованні потребує співпраці вихователя і вихованця, тобто такої позиції, за якої виключається грубе підпорядкування дитини волі дорослого. Лише гуманний вихователь може виховати гуманну особистість.

Гуманістичне виховання здійснювати набагато важче, ніж виховання, що ґрунтується на насильстві, примусі, авторитаризмі. Таке виховання слід розпочинати з перших етапів розвитку дитини. З віком воно ускладнюється і розвивається. Треба мати на увазі, що найбільш сприятливим для нього є дошкільний та молодший шкільний вік. Гуманістично спрямована особистість розвивається в процесі свідомої творчої діяльності, яка розгортається під впливом переконання як провідного і адекватного цієї меті виховного методу.

До теми гуманізму у вихованні підрастаючого покоління народне мистецтво має пряме відношення. Якщо хочемо виховати дитину в атмосфері української духовності, то маємо це зробити як в українському домі, так і в сті-